

Надія Панчак-Бялоблоцька

*доктор політичних наук, професор, провідний науковий співробітник
відділу теоретичних та прикладних проблем політології
Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса
НАН України Л.О. Кочубей*

**Рецензія на рукопис монографії
«Уряди меншості в європейських парламентських демократіях»**

Рецензований рукопис монографії Н.В. Панчак-Бялоблоцької «Уряди меншості в європейських парламентських демократіях» являє собою цілісний і довершений механізм порівняльно-політологічного дослідження магістральних й визначальних особливостей і тенденцій формування, функціонування та відповідальності, а також політичних та соціально-економічних наслідків урядових кабінетів меншості у всіх без винятку європейських парламентських демократіях після 1945–1989 рр. Перелік представлених у науковій розвідці країн репрезентовано всіма парламентськими республіками та монархіями і напівпрезидентськими республіками, які згруповані в системи позитивного та негативного парламентаризму, в Західній та Центральній-Східній Європі, а, відповідно, близько тридцятьма національними кейсами. Це особливо актуально з огляду на перспективи поступу української системи міжінституційних відносин у світлі євроінтеграційних процесів, якими охоплено нашу державу. Річ у тому, що «озирання» на практику урядів в європейських парламентських демократіях є своєрідним «дороговказом» та одним з «індикаторів» політичного розвитку, адже країни цієї вибірки традиційно є членами або асоціюються з Європейським Союзом. Відповідно, написання монографії, зокрема з метою перейняття вітчизняною наукою досвіду європейських парламентських демократій, зумовлене потребою розуміння особливостей становлення та розвитку інституту урядів меншості, насамперед, у контексті їхнього порівняльного аналізу.

Автором монографії напрацьовано механізми адекватної оцінки стабільності та ефективності, параметрів формування, функціонування та відповідальності, а також моделей і типів урядів меншості (зокрема у формі порівняльного аналізу) у переліку європейських парламентських демократій. Окрім того, особливої уваги потребує той факт, що в рукописі монографії було комплексно, деталізовано і поетапно розглянуто типи і конструкції вотумів інвеститури новим урядам та довіри і недовіри чинним урядам як інституційні й конституційні умови формування і відповідальності кабінетів меншості у системах позитивного та негативного парламентаризму європейських парламентських демократій.

Рукопис монографії детермінований тим, що в ньому вдало та ефективно синтезовано якісні й кількісні методи порівняльно-політологічного аналізу, котрі визначаються такими атрибутами наукового знання, як доказовість, прагматизм, крос-дисциплінарність і системність. Тому рецензований рукопис монографії всіляко репрезентує свою теоретичну та емпіричну актуальність, особливо у зрізі поступу вітчизняної державності та науки. Також монографія являє собою новостворюване покоління підходів щодо розвитку політичної науки в Україні, а високий науковий рівень викладу матеріалу поєднується з його актуальністю і важливістю. Помітною особливістю рецензованої монографії є те, що вона може бути застосована як основний чи додатковий навчальний та інструктивний матеріал як для студентів і аспірантів вищих навчальних закладів, так і для політиків і державних службовців.